

Školní vzdělávací program

Školní družina

při ZŠ Mladá Boleslav, Dukelská 1112, p. o.,

podle § 5 odst. 2 školského zákona

Motto: „Aby se dítě mohlo zdravě rozvíjet, musí se cítit spokojené a v bezpečí“

Obsah

1 Identifikační údaje	3
2 Charakteristika školní družiny	4
3 Podmínky výchovy a vzdělávání ve školní družině	4
3.1 Materiální podmínky	4
3.2 Personální podmínky	4
3.3 Ekonomické podmínky	4
3.4 Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví	5
3.5 Psychosomatické podmínky	5
3.5.1 Životospráva	5
3.5.2 Psychohygiena	5
3.5.3 Psychosociální podmínky	5
3.6 Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných	6
4 Podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání	6
4.1 Přijímání	6
4.2 Průběh	6
4.3 Ukončování vzdělávání	6
5 Zájmové vzdělávání ve školní družině	6
5.1 Cíle a kompetence	6
5.1.1 Cíle	6
5.1.2 Kompetence	7
5.2 Délka vzdělávání	8
5.3 Formy a metody vzdělávání	8
5.3.1 Formy	8
5.3.2 Metody	8
5.4 Obsah vzdělávání	8
5.5 Časový plán	15
6 Spolupráce se zákonnými zástupci, školou a jinými subjekty	15
7 Povinná dokumentace	15

1 Identifikační údaje

Název ŠVP	Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání
Předkladatel	Základní škola Mladá Boleslav, Dukelská 1112, p. o. Dukelská 1112, 293 01 Mladá Boleslav Ředitelka školy: Mgr. Marcela Pavlíková Telefon – ředitelna: 326 211 171 Telefon – sekretariát: 326 211 170 E-mail: 5zsmb@5zsmb.cz Web: www.5zsmb.cz IČ: 750 34 026
Zřizovatel	Statutární město Mladá Boleslav Komenského náměstí 61 293 49 Mladá Boleslav Telefon: 326 716 236 Primátor města: MUDr. Raduan Nwelati E-mail: nwelati@mb-net.cz Vedoucí OŠKTv: Mgr. Petr Dostál E-mail: dostal@mb-net.cz

Č. j. dokumentu: B 297/2021, spis. znak B.1.07, skart. znak S 5
Platnost a účinnost dokumentu od: 1. 9. 2021

Mgr. Marcela Pavlíková v. r.
ředitelka školy

2 Charakteristika školní družiny

Školní družina (dále jen ŠD) realizuje výchovu, vzdělávání a zájmovou činnost mimo vyučování, když zabezpečuje žákům 1. stupně náplň času v době před vyučováním, odpoledne před odchodem do jiných zájmových aktivit nebo domů. ŠD je tedy důležitým mezičlánkem a výchovným partnerem rodiny a školy.

Školní družina

- **rozvíjí** důležité osobní a sociální kompetence,
- **plní** důležitou roli v prevenci rizikového chování,
- **zajišťuje** bezpečnost a ochranu zdraví účastníků, a to jak po stránce fyzické, tak emocionální a sociální,
- **je místem**
 - pro zájmové vyžití žáků
 - pro rozvíjení nadání a tvořivosti
 - pro odpočinek, hru a zábavu
 - pro posilování sebevědomí a získávání nových poznatků a zkušeností.

3 Podmínky výchovy a vzdělávání ve ŠD

3.1 Materiální podmínky (prostory, vybavení, využití)

ŠD má k dispozici čtyři klubovny s herním koutem a kobercem pro hraní a relaxaci, třídy 1. stupně v přízemí a v 1. a 2. patře budovy školy, taneční sál, tělocvičnu, školní hřiště a atrium.

Nábytek v jednotlivých odděleních družiny vyhovuje věku účastníků. Vybavení školní družiny odpovídá potřebám a zájmům účastníků. Mají možnost využít audiovizuální techniku, herní stoly, hudební nástroje, stavebnice, časopisy, knihy a encyklopedie, hračky, stavebnice, stolní hry, sportovní náčiní, vybavení tanečního sálu, horolezeckou stěnu ve školním klubu, „lezecí soustavu“ Tomovy parky či vybavení atria.

Materiální vybavení pro pracovní-technické činnosti je dostatečné, pravidelně doplňované. Stravování účastníků probíhá ve školní jídelně, pitný režim je zajištěn prostřednictvím školní jídelny, klubovny nebo automatu.

3.2 Personální podmínky

Pedagogické působení je zajištěno kvalifikovanými pedagogickými pracovníky – vychovatelkami a školními asistenty (v rámci projektu Šablony 5ZŠMB). Činnost ŠD řídí vedoucí vychovatelka, která kontroluje vedení dokumentace, koordinuje práci vychovatelek podle plánu činností a sleduje výchovně vzdělávací činnost v družině. Vychovatelky si průběžně prohlubují odbornost dalším vzděláváním, výměnou zkušeností – i s kolegyněmi z jiných škol a samostudiem.

3.3 Ekonomické podmínky

Pobyt ve školní družině je zpoplatněn. Podmínky úplaty za vzdělávání ve školní družině jsou stanoveny v § 11 a § 14 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, a upraveny ve Vnitřním řádu školní družiny. Příspěvek je hrazen pod přiděleným variabilním symbolem na účet školy, ve výjimečných případech hotově v kanceláři školy, a to vždy do prvního dne zúčtovacího měsíce.

Na úplatu za školní družinu může být poskytnuta sleva či úplné prominutí při pěstounské péči nebo má-li zákonný zástupce nárok na sociální příplatek. Žádost včetně podkladů pro uznání výjimky se podává na ředitelství školy. Při rozhodování se postupuje dle správního řádu.

Výdaje na výtvarné a sportovní pomůcky, hry, hračky, případně jiné výdaje na materiální zabezpečení činnosti a práce ve ŠD, jsou hrazeny z provozních prostředků školy a částečně z poplatků hrazených zákonnými zástupci. Je-li to možné, lze pro lepší vybavení školní družiny využít i zdroje dotační politiky a případně sponzorské dary či příspěvky Unie rodičů.

3.4 Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Škola vyhledává, zjišťuje a zhodnocuje možná rizika vyplývající z činnosti školy i provozu ŠD (při vyučování, volnočasových aktivitách, přesunech, účasti žáků na akcích ŠD apod.) a přijímá opatření k prevenci rizik. Vychovatelky ŠD, které jsou pravidelně proškoleny o podmínkách bezpečnosti práce a ochrany zdraví, zajišťují bezpečnost a zdraví účastníků po celou dobu jejich pobytu ve školní družině. Na začátku školního roku vychovatelky poučí účastníky o bezpečnosti v prostorách školy a ŠD, o zákazu svévolného opuštění ŠD, o chování ve ŠD i mimo ni a o ochraně zdraví svého i spolužáků. Poučení o bezpečnosti se provádí vždy u nově přichozícího žáka. Také během školního roku vychovatelky vhodnou a přiměřenou formou průběžně poučují účastníky o pravidlech slušného chování, bezpečnosti a ochraně zdraví. Poučení se zaznamenávají v dokumentaci školní družiny.

Úraz nebo poranění účastník ihned nahlásí vychovatelce, která provede opatření k zajištění první pomoci a informuje zákonné zástupce zraněného účastníka. Úrazy jsou evidovány v knize úrazů, která je společná se ZŠ.

Podmínky bezpečnosti účastníků ve všech prostorách využívaných ŠD jsou rozpracovány v školním řádu, vnitřním řádu ŠD a dalších provozních řádech.

3.5 Psychosomatické podmínky

3.5.1 Životospráva

- dodržujeme pitný režim
- nenutíme účastníky do jídla, ale snažíme se, aby alespoň všechno ochutnali a naučili se tak zdravému způsobu stravování
- naše ŠJ poskytuje žákům plnohodnotnou stravu formou oběda a výběrem dopolední svačiny
- žákům je k dispozici automat s mléčnými výrobky nebo možnost nakupování v klubkavárně

3.5.2 Psychohygiena

- zajišťujeme účastníkům pravidelný denní řád, který je však natolik flexibilní, že umožňuje přizpůsobit organizaci činností momentální situaci a zájmu účastníků
- účastníci jsou zatěžováni přiměřeně věku, mají možnost si kdykoliv odpočinout a relaxovat
- všechny vychovatelky a školní asistentky respektují individuální potřeby účastníků, vhodně na ně reagují a v rámci možností se je snaží uspokojovat, naslouchají problémům účastníků a snaží se je řešit

3.5.3 Psychosociální podmínky

- vytváříme účastníkům takové prostředí, aby se cítili spokojení, bezpeční, jistí
- každý účastník má stejná práva, možnosti, povinnosti, nikdo není zvýhodňován
- je respektována osobní svoboda a svoboda výběru
- při všech činnostech počítáme s aktivní spoluúčastí účastníka, snažíme se o nenásilnou komunikaci, která je účastníkům příjemná, navozuje vzájemný pocit důvěry a spolupráce
- podporujeme důvěru účastníka v sebe sama, převažuje pozitivní hodnocení
- rozvíjíme v účastnících citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu ve vztahu k ostatním.

3.6 Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

Vychovatelky ŠD jsou průběžně informovány výchovným poradcem a třídním učitelem žáka o speciálních vzdělávacích potřebách každého jednotlivce, tito žáci jsou plně integrováni do všech forem činností, je s nimi pracováno a je jim umožněno zapojit se podle jejich potřeb.

4 Podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání

4.1 Přijímání

Do školní družiny jsou přijímány žáci 1. až 5. ročníku. Účastníka k docházce do školní družiny přihlašuje jeho zákonný zástupce vyplněním přihlášky k činnosti ŠD. Přihlašování a zápis do školní družiny probíhá vždy v prvním týdnu nového školního roku.

Při volné kapacitě zařízení je možné přihlásit žáka i během školního roku.

Oddělení se naplňují nejvýše do počtu 25 účastníků, naplněnost se řídí § 10 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání.

O zařazení uchazeče do školní družiny rozhoduje ředitelka školy. Při zařazení žáka do školní družiny jsou zákonní zástupci účastníka prokazatelně seznámeni s řádem školní družiny (příloha Vnitřní řád školní družiny).

4.2 Průběh

Provozní doba ŠD: školní družina je pro zapsané účastníky otevřena denně, a to ráno před vyučováním od 6.15 do 8.00 hodin, po vyučování od 11.45 do 16.45 hod.

Průběh vzdělávání ve ŠD je upraven ve vnitřním řádu ŠD.

4.3 Ukončování vzdělávání

Zákonní zástupci mohou účastníka odhlásit z docházky do školní družiny písemným oznámením.

Z docházky do školní družiny může být ředitelkou školy na návrh vedoucí vychovatelky vyloučen účastník, který opakovaně zásadním způsobem narušuje činnost zařízení, ohrožuje bezpečnost svoji a svých spoluúčastníků či nerespektuje nebo vážně porušuje ustanovení vnitřního řádu školní družiny či školního řádu (tomuto kroku musí předcházet projednání situace se zákonnými zástupci účastníka).

Důvodem vyloučení je také nezaplacení příspěvku nebo dlouhodobá neomluvená absence účastníka.

Rozhodnutí o vyloučení účastníka ze školní družiny musí být vydáno písemnou formou.

5 Zájmové vzdělávání ve školní družině

5.1 Cíle a kompetence

5.1.1 Cíle vzdělávání

Cíle vzdělávání ve ŠD vycházejí z obecných cílů vzdělávání uvedených v § 2, odst. 2 školského zákona.

Mezi naše cíle patří:

- kompenzovat u účastníků jednostrannou zátěž během školního vyučování
- vést účastníky k osvojení takových názorů, schopností a dovedností, které jim umožní dobře zvládnout současný i budoucí život
- rozvíjet u účastníků schopnost spolupráce a tolerance, vést je k samostatnému rozhodování a vytváření vhodných postojů
- vést účastníky k partnerskému a respektujícímu způsobu chování a komunikace, ke schopnosti umět se podle potřeby zapojit do kolektivu a jeho činností a chápat přitom i vzájemné vztahy případné nadřízenosti a podřízenosti v kolektivu
- rozvíjet u účastníků kamarádství, vést je k vhodné komunikaci, rozvíjet jejich schopnost respektovat práci a úspěchy vlastní a druhých
- vést účastníky k uvědomování si nejen svých práv, ale i povinností, rozvíjet u účastníků zdravé sebevědomí
- rozvíjet u účastníků znalost pravidel slušného chování a dovednost je dodržovat
- vést účastníky k dodržování zásad zdravého životního stylu
- vytvářet pozitivní vztah účastníků k pohybovým aktivitám a sportům
- pěstovat základní pohybové dovednosti účastníků a jejich schopnosti aktivního odpočinku, rekreace a zájmové činnosti
- rozvíjet schopnosti a dovednosti účastníků v oblasti jemné a hrubé motoriky
- využívat dětské zvědavosti k samostatnému myšlení a tvoření vlastních prací
- vhodně motivovat účastníky k aktivnímu odpočinku nabízením různorodé zájmové činnosti, rozvíjet praktické a kulturně estetické dovednosti v různých činnostech, vést účastníky k tvořivosti, naučit je vztahu k vlastnoručně vytvořené věci
- využívat poznatky, které účastníci získali ve škole, a vhodným způsobem je rozvíjet
- rozvíjet slovní zásobu a fantazii účastníků, cvičit jejich paměť a soustředění
- seznamovat účastníky s lidovými tradicemi a vytvářet jejich citový vztah k hodnotám, které vytvořili naši předkové
- rozvíjet schopnost účastníků pozorovat přírodu, posilovat kladný vztah k přírodě, vést účastníky k ochraně životního prostředí, vysvětlovat jim neznámé a nepochopené pojmy.

5.1.2 *Kompetence*

Činnost ve ŠD vede ke komplexnímu působení na účastníky, navazuje na působení v MŠ a ZŠ, vychovatelky úzce spolupracují s třídními učiteli a rodiči. Rozvoj klíčových kompetencí se prolíná všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

Kompetence k učení

Účastník se orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije, dokončuje započatou práci, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení, dokáže hodnotit své výkony, učí se nejen spontánně, ale i vědomě.

Kompetence k řešení problému

Účastník si všímá dění a problémů, dokáže pochopit problém, vyřešit ho nebo požádat o pomoc druhého, chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli, rozlišuje správná a chybná rozhodnutí, chápe svoji zodpovědnost za svá rozhodnutí.

Kompetence komunikativní

Účastník ovládá řeč, vhodně vyjadřuje své myšlenky, odpovídi na otázky i své pocity, bez ostychu komunikuje s vrstevníky i dospělými, dokáže naslouchat názoru druhých.

Kompetence personální a sociální

Účastník rozpozná vhodné a nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, agresivitu a šikanu, dokáže se prosadit i podřídit v kolektivu, spolupracuje ve skupině, je tolerantní, respektuje druhé.

Kompetence občanské

Účastník se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, uvědomuje si svá práva i povinnosti, dbá na zdraví své i druhých.

Kompetence pracovní

Účastník se orientuje v možnostech vhodného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti podle svých dispozic, dokáže rozvíjet své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech, používá bezpečně a účinně svěřené pomůcky, po celou dobu práce udržuje své pracovní místo v pořádku.

5.2 Délka vzdělávání

Zájmové vzdělávání ve ŠD je poskytováno po dobu trvání jednoho školního roku, tj. od září do června. O hlavních prázdninách není ŠD v provozu, o případném provozu v době vedlejších prázdnin rozhoduje ředitelka školy.

5.3 Formy a metody vzdělávání

5.3.1 Formy

- pravidelná činnost – je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje aktivity zájmového a tělovýchovného charakteru
- spontánní aktivity – zahrnují každodenní individuální klidové činnosti po obědě, při pobytu venku, spontánní hry v rámci ranního pobytu účastníků nebo při odpoledním slučování oddělení
- odpočinkové činnosti – zahrnují klidové činnosti po obědě, ale i aktivní odpočinek, kterým je kompenzována jednostranná zátěž během vyučování, slouží k regeneraci sil
- příprava na vyučování – probíhá nenásilně během celé činnosti ŠD formou didaktických her, vycházek, četby, besed apod.
- příležitostné akce – nejsou zahrnuty do týdenní skladby činností, řada z nich je pořádána tradičně, např. besídky, turnaje a soutěže, kulturní a zábavné akce

Pobyt účastníků v družině provází řada režimových momentů – přechody, převlékání, sebeobslužné činnosti, oběd ve školní jídelně apod. Naší snahou je, aby probíhaly s co nejmenším úsilím, bez stresů a účastníci je vykonávali automaticky.

5.3.2 Metody

- hry (pohybové, stolní, společenské, tvořivé, didaktické aj.)
- vyprávění, rozhovory, poslech, besedy
- práce s textem (časopisy, encyklopedie, knihy)
- pracovní a výtvarné činnosti (netradiční techniky, práce s různým materiálem)
- relaxace
- křížovky, doplňovačky, rébusy, kvízy, hádanky
- návštěvy výstav, muzeí, autobiografu, exkurze a výlety
- sběr přírodnin
- modelové situace, skupinové práce, soutěže
- sportovní aktivity

5.4 Obsah vzdělávání

Obsah zájmového vzdělávání ve školní družině vychází z ŠVP naší školy, a to ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Program je sestaven pro jeden vzdělávací cyklus, určen žákům od 1. do 5. ročníku a je tvořen dle polohy a podmínek školy. Jedná se o otevřený dokument, který se může v průběhu roku doplnit nebo upravit.

Člověk a jeho svět

Místo, kde žijeme: Náš domov, škola, naše město, okolí našeho města, tradice našeho města. Poznávání nejbližšího okolí, organizace života v rodině, ve škole, ve městě. Tematické vycházky do okolí školy, poznávání různých služeb ve městě, regionální pověsti, posilování vztahu k místním tradicím, dopravní výchova.

Tematický okruh	Formulace činnosti	Číslo rozvíjené kompetence
1. Místo, kde žijeme		
Náš domov		
U nás doma	Vyprávíme si, jak trávíme volný čas v rodinném zázemí. Kreslíme a malujeme zážitky. Povídáme si o podmínkách města a obcí pro trávení volného času.	3,4,5 4,6 3,5
Tady bydlím já	Vyprávíme si o životě naší rodiny. Říkáme svoji adresu. Píšeme svoji adresu. Malujeme náš dům.	3,4,6 1,3 1,3 6
Škola		
Škola není bludiště	Procházíme školou a představujeme si, že je bludištěm, v němž se orientujeme. Zjišťujeme, kdo všechno v naší škole pracuje. Nahlédneme do zákulisí nepedagogických pracovníků.	1,4 1,3,5 5
Naše družina	Společná pravidla Povídáme si o škole. Zdobíme školní družinu.	1,2,3,4,5,6 1, 3,6 6
Učení je hra	Seznamujeme se s řádem ŠD a řády používaných prostor. Procvičujeme učivo hrami, kvízy, soutěžemi. Povídáme si o hodnotě školních pomůcek a vybavení školy.	1,3,5 1,3,6 1,5
Naše město, obec		
Bezpečně do školy	Povídáme si o bezpečné cestě do školy. Určujeme důležité křižovatky, pozorujeme a povídáme si o koncentraci provozu, dopravní špičce. Prohlížíme si dopravní značky v ulici, určujeme název a význam dopravní značky. Malujeme a vyrábíme dopravní prostředky hromadné přepravy. Hrajeme dopravní pexeso.	1,3,5 1,4,5 1,3,5 1,6 2,4,5
Z čeho se skládá město	Na vycházkách hledáme zajímavosti našeho města (budovy, stromy.) Povídáme si, k jakému účelu jsou jednotlivé stavby určeny. Stavíme z kostek nebo písku obce, město, silnice.	6 1,3 6

Město není prales Umění a kultura	Malujeme parky, květiny, stromy, keře, které jsou součástí města.	1,6
	Pozorujeme práci technických služeb, které pečují o zeleň.	5,6
	Určujeme prostory, zařízení a věci ve městě, které slouží všem.	1,3
	Hasiči, policie, záchranka	1,3,5
	Vyprávíme si o kulturních pořadech navštívených se školou či s rodiči.	1,6
	Besedujeme o naší nejoblíbenější knize.	1,3,5,6
	Hrajeme roli diváka a herce při hraní pohádek a scének k tématům.	3,6
Vystavujeme výtvarné práce, zdobíme chodby školy.	5,6	
Kulturně stolujeme při společném stravování ve školní jídelně.	1,4,5	
Za humny		
Cestovatelé	Poznáváme světadíly, popisujeme navštívené země.	1,3
	Prohlížíme fotografie navštívených míst, hledáme je na mapě.	1,6
	Plánujeme cesty za poznáním a odpočinkem.	3,6
	Poznáváme děti z celého světa, jejich živobyty.	1,4
Tradice našeho města		
Město, kde žijeme	Mluvíme o našem městě, o jeho historii a současnosti.	1,3
	Předáváme si informace o akcích, které můžeme navštívit v našem městě, obci.	1,3,5

Lidé kolem nás: Rodina, kamarádi, svátky a oslavy, jak se správně chovat
Osvojení zásad vhodného a společenského chování, tolerance, empatie, vzájemná úcta, komunikace slovní i mimoslovní, dodržování pravidel stolování, předcházení šikaně, prvky mediální výchovy.

Tematický okruh	Formulace činnosti	Číslo rozvíjené kompetence

2. Lidé kolem nás

Rodina		
Členové rodiny	Malujeme rodinu, charakterizujeme členy rodiny.	1,3,6
	Rozlišujeme příbuzenské vztahy.	1,3
Až vyrostu	Vyprávíme si, jak si doma vzájemně pomáháme.	3,5
	Besedujeme o tom, čím bychom chtěli být.	3,4
	Hrajeme hry na poznávání řemesel, práce dospělých.	2,5,6
Kamarádi		
Mí kamarádi	Přivítáme se ve školním roce, vzájemně se představujeme.	3,4
	Vytváříme pravidla společného soužití mezi dětmi.	1,4
	Vyprávíme si s kamarády o jejich zájmech a zálibách.	3,4
	Hrajeme poznávací, společenské a komunikativní hry.	2,6
	Malujeme kamaráda.	6

Nejsme všichni stejní	Povídáme si o psychické a tělesné odlišnosti některých lidí. Hrajeme pantomimu. Určujeme předměty se zavázanýma očima, abychom se vcítili do situace nevidomého.	1,4 2,3,4
Svátky a oslavy		
Slavíme	Vyrábíme drobné dárky, malujeme obrázky. Popřejeme kamarádovi. Masopust, vynášení Morany Vyrábíme originální masku. Jdeme na karneval. Den žen Den matek, den otců	6 3,4 1,3,5,6 1,6 6 1,3 1,3
Svátky ČR	Povídáme si o státních svátcích, o úctě ke státním symbolům.	1,3,5
Předvánoční čas	Martin, Mikuláš, Advent Povídáme si o tradicích. Malujeme Martina na bílém koni. Vyrábíme Mikuláše, čerta, anděla. Vyrábíme dekorace a výrobky na vánoční jarmark. Vyrábíme dárky, přání, dekorace na Vánoce. Zpíváme koledy, recitujeme vánoční básně a říkanky. Vánočně zdobíme ŠD a chodby.	1,3 1,3,6 6 4,6 6 1,3,6 1,3,6 6
Velikonoční hodování	Pořádáme posezení s nadílkou her a hraček. Vyrábíme velikonoční dekorace. Zdobíme ŠD a chodby. Povídáme si o tradicích Velikonoc.	3,5,6 1,6 6 1,3
Jak se správně chovat		
Základy společenského chování	Povídáme si o slušném chování, zdravení, používání slov prosím a děkuji. Povídáme si o nesprávném chování osob, které používají návykové látky nebo šikanují, o důvodech, proč se tak chovají (problémy, stresy aj.). Besedujeme na téma drogy, šikana, kouření, týrání a povídáme si, jak předejít tomuto vlivu. Povídáme si o pomoci dětem, linkách důvěry.	1,2,3 1,3,4,5 3,4,5 1,2,3,5
Nálady	Analyzujeme správné a nesprávné chování při určité situaci v ŠD. Hrajeme mimické hry, v nichž vyjadřujeme svoje pocity.	1,3,4,5 2,5,6

Lidé a čas: Náš denní režim, jak se mění lidé, věci, budovy, město. Pravidelné návyky, správný režim, účelné využití volného času.

Tematický okruh	Formulace činnosti	Číslo rozvíjené kompetence
3. Lidé a čas		
Náš denní režim		
Od rána do večera	Povídáme si, jak členíme den s postupujícím časem (ráno, dopoledne ...).	1,3,5
	Povídáme si o náplni jednotlivých částí dne.	3,5,6
	Tvoříme náš denní režim.	1,5
	Povídáme si o povinnostech a odpočinku.	3,5
Odpoledne v družině	Seznámíme děti s režimem ve ŠD, s aktivitami, které budou probíhat pravidelně a příležitostně.	1,3,5
	Zjišťujeme oblíbenou činnost v ŠD.	3,6
Docházka do kroužků	Do odpoledního režimu zařazujeme od října docházku do zájmových kroužků pořádaných školou i jinými subjekty	5,6
Jak se mění lidé		
Když jsme byli malí	Vyprávíme si o raném dětství.	1,3
	Prohlížíme si fotografie nás jako miminek.	1,5
Když velcí byli malí	Povídáme si o prarodičích a rodičích.	1,3
	Vystoupení pro babičku a dědečka.	1,3,4,6

Rozmanitost přírody: Příroda okolo nás. Roční období. Počasí. Voda. Chráníme životní prostředí. Vycházky a pobyt v přírodě, pozorování změn v přírodě, práce s encyklopediemi, výtvarné zpracování skutečnosti, ochrana přírody.

Tematický okruh	Formulace činnosti	Číslo rozvíjené kompetence
4. Rozmanitosti přírody		
Příroda okolo nás		
Plody přírody	Pořádáme výstavku podzimních plodů.	1,4,6
	Aranžujeme přírodniny, vyrábíme dekorační vazby.	5,6
Náš strom	Pozorujeme stromy okolo školy v průběhu ročních období.	1,3
	Sbíráme listy stromů k vylisování.	1,6
	Malujeme stromy, listy a plody, tvoříme koláže.	1,5,6
	Povídáme si o významu stromů pro životní prostředí.	1,3,4
	Listnaté a jehličnaté stromy, rozdíl mezi nimi.	1,2
	Obtiskujeme listy – využíváme různé techniky pro výtvarné činnosti.	1,2,6

Zamáváme vlaštovkám	Prohlížíme si obrázky ptactva našich krajin, zjišťujeme informace. Malujeme obrázky ptactva. Rozlišujeme ptáky podle pojmů tažní a stálí. Prohlížíme si a určujeme cizokrajné ptáky v ZOO. Malujeme a vyrábíme zvířata.	1,2,3 1,3,6 1,2,6 1,3,6 1,6
Tiše, tiše, medvěd spí	Příprava přírody na příchod zimy. Povídáme si, jak lidé pomáhají lesní zvěři přežít zimu. Čteme pohádky se zvířátky.	1,2,3 1,6 1,3,6
Mlád'ata	Povídáme si o mlád'átkách, o zkušenostech s chovatelstvím. Malujeme a tvoříme obrázky zvířat a jejich mlád'átek. Domácí mazlíčci.	1,3,6 1,2,6 1,3,6
Zvířata v zajetí	Povídáme si o zvířátkách v zajetí. Ohrožení druhy zvířat. Prohlížíme si zvířata ZOO v knihách. Zobrazujeme ZOO (malujeme, mozaika, koláže)	1,2,3 1,6 1,2,6
Jak se budí jaro	Malujeme květiny a kvetoucí keře. Povídáme si o jarních pracích, setí na zahradě a na poli. Prohlížíme atlasy rostlin.	1,3,6 1,3,5 1,6
Malý houbař	Povídáme si o jedovatých rostlinách. Povídáme si o sbírání hub a vybavení houbaře. Výtvarné činnosti na téma Houby.	1,2,3,6 1,2,3,6 1,2,3,6
Roční období		
Průvodce kalendářním rokem	Léto, podzim, zima, jaro. Říkáme si básničky, říkanky charakterizující roční období a kalendářní měsíc. Povídáme si o letním a zimním čase. Čtení a povídání Pracovní a výtvarné činnosti podle ročních období	1,3,6 1,3,6 1,3

Člověk a jeho zdraví: Poznáváme své tělo. Pečujeme o své zdraví. Sportujeme každý den. Poznávání sebe sama, poučení a péče o zdraví, zdravotní prevence, osobní hygiena a čistota, poučení o úrazech a jejich předcházení, zásady první pomoci.

Tematický okruh	Formulace činnosti	Číslo rozvíjené kompetence

5. Člověk a jeho zdraví

Žijeme v bezpečném světě?		
Nástrahy okolního světa	Povídáme si o každodenních problémech, které na nás doma a venku číhají, o nebezpečných situacích během pobytu venku, ve škole i doma. Povídáme si o aktuálním varování: povodně, náledí, vichřice, vstup na zamrzlé plochy, koncentrace provozu na ulicích, na parkovištích před obchodními domy aj.	1,2,3,5 1,2,3,5

	Opakujeme si důležitá telefonní čísla a jejich význam.	1,3,4,5
	Povídáme si o poskytnutí pomoci v rámci možnosti dítěte.	1,3,4,5
	Nacvičujeme prvky hromadného opuštění budovy.	1,4,5
Pečujeme o své zdraví		
Polámal se mraveneček	Vyprávíme si o vlastních zkušenostech s nemocemi a zraněními.	1,3
	Povídáme si, proč ke zranění došlo a jak jsme mohli zranění předejít.	1,3,4,5
	Analyzujeme nebezpečné chování v průběhu pobytu ve ŠD.	1,3,4,5
Jak funguje naše tělo	Prohlížíme si knihy o lidském těle.	1,3
	Hrajeme hry k pochopení handicapu a uvědomění si svého zdraví (pracujeme jednou rukou, pohybujeme se po jedné noze, malujeme tak, že držíme tužku v ústech aj.).	1,5,6
	Hrajeme hry smyslové.	1,5,6
Jíme zdravě?	Povídáme si o jídlech, o tom, co se doma nejčastěji vaří, jaké potraviny nakupujeme.	1,3,6
	Moje oblíbené jídlo.	3,6
	Povídáme si o vitamínech.	1,3
Pohyb nám sluší	Povídáme si o významu pohybu pro zdraví.	1,3
	Povídáme si o dodržování bezpečnosti při sportu a hrách.	1,3,5
	Hrajeme hry a sportujeme v tělocvičně, na školním hřišti, za nepříznivého počasí zařazujeme tělovýchovné chvilky na chodbě školy a protahovací cviky ve ŠD.	5,6
	Tancujeme s hudbou.	6

Poznámka: Motivační prvky a programy nejsou uvedeny, jsou volitelné stejně jako náročnost realizace činností vzhledem k věkové skupině a schopnostem účastníků v oddělení.

5.5 Časový plán

Časový plán obsahuje výběr možných činností, ze kterých vychovatelky volí podle aktuálního složení účastníků v oddělení. Toto uspořádání umožňuje operativně a tvořivě reagovat na změny i na různou skladbu účastníků v jednotlivých odděleních.

6 Spolupráce se zákonnými zástupci, školou a jinými subjekty

Snahou naší školy i školní družiny je, aby vztah se zákonnými zástupci byl založen na partnerských vztazích, kde mezi zákonnými zástupci a vychovatelkami panuje oboustranná důvěra, otevřenost, vstřícnost, respekt a ochota spolupracovat.

Odpovědnost, práva a povinnosti jsou zakotveny ve vnitřním řádu ŠD. Máme na zřeteli, že informovanost zákonných zástupců a naše vzájemné poznávání se jsou důležitým předpokladem partnerské komunikace a spolupráce a že vztahy ŠD s rodiči žáků ovlivňují výsledek pedagogické práce.

V úzké spolupráci se zákonnými zástupci a školou uskutečňujeme různé aktivity, které napomáhají dobrému chodu ŠD, např. tvoření a dílničky, neformální rozhovory při příležitostných setkáních, slavnosti – vánoční svátky, Svátek matek aj.

ŠD spolupracuje také s Unií rodičů při naší škole, např. vypomáhá při akcích pořádaných UR.

7 Povinná dokumentace

1. Třídní kniha
2. Přihlášky k činnosti ŠD
3. Školní vzdělávací program ŠD

Přílohy:

1. Vnitřní řád školní družiny
2. Měsíční program ŠD

Zrušovací ustanovení

Tímto dokumentem se ruší platnost předchozího Školního vzdělávacího programu školní družiny č. j. B 315/2019 ze dne 1. 9. 2019.